

SOCIAL KONTROL

Tre definitioner og indfaldsvinkler til social kontrol

- Den brede: samfundets sammenhængskraft – sammenligning og diskussion af samfundstyper (f.eks. Durkheim)
- Mellem: magt og magtudøvelse – sammenligning og diskussion af systemer/strukturer (f.eks. Milgram)
- Den snævre: politi, straf o.lign. – sammenligning og diskussion af specifikke tiltag (f.eks. Sherman)

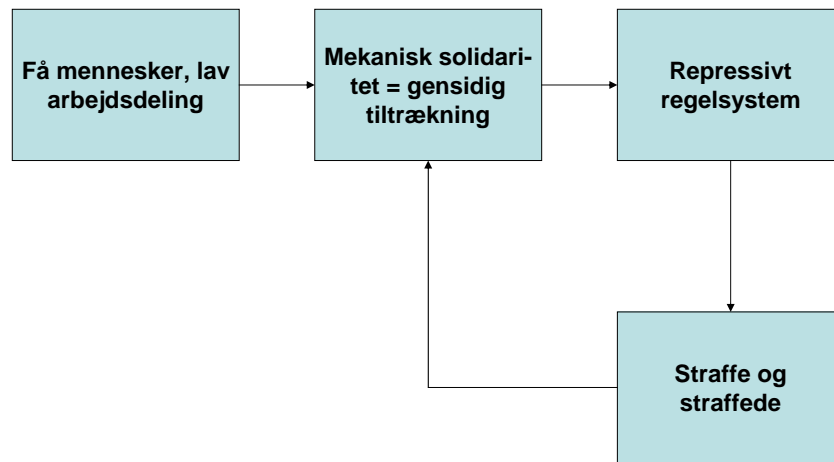
Definition af social kontrol

- Bred: Det sociale livs og samfundets væsen
 - Social kontrol er identisk med menneskers påvirkning af hinanden i bestemte retninger og udgør derved definitionen på selve det sociale livs og samfundets væsen
 - Social kontrol er de processer og institutioner der bidrager til grupper og samfunds sammenhængskraft

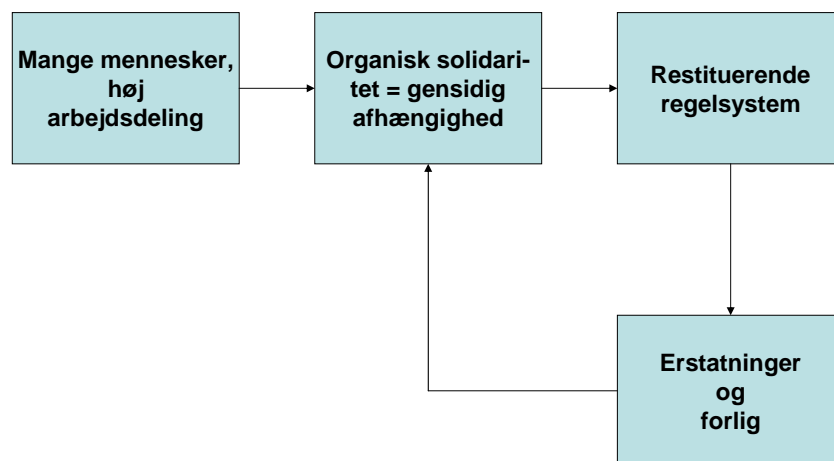
Definition af social kontrol

- Bred: Det sociale livs og samfundets væsen
 - Social kontrol er identisk med menneskers påvirkning af hinanden i bestemte retninger og udgør derved definitionen på selve det sociale livs og samfundets væsen
 - **Social kontrol er de processer og institutioner der bidrager til grupper og samfunds sammenhængskraft** → Emile Durkheim

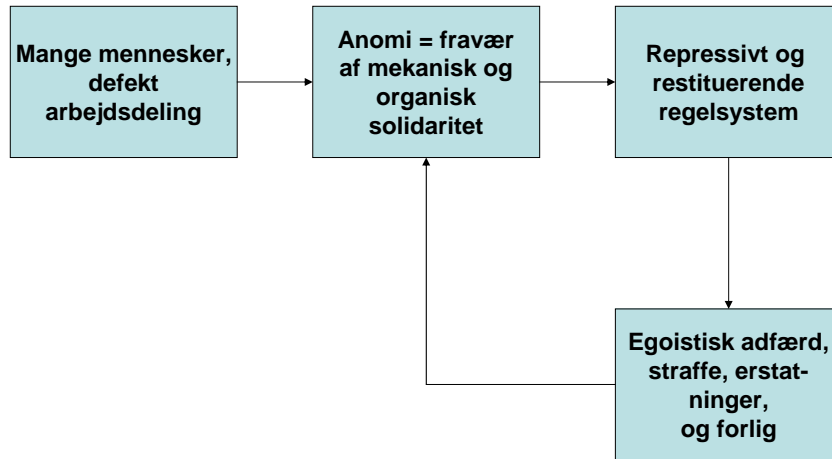
"Det mekaniske samfund"

"Det organiske samfund"

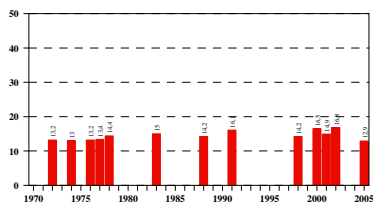

"Det anomiske samfund"

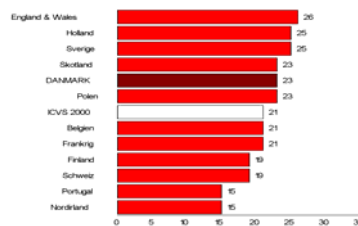
Øvre og nedre grænser for kriminalitet og straf som normalsituationen?

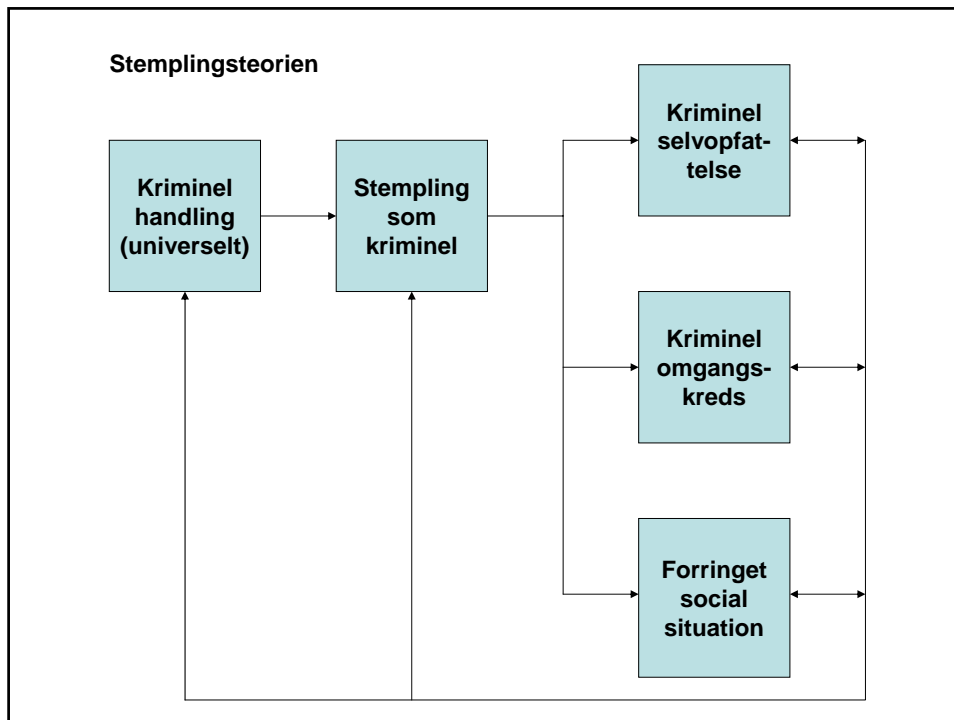
Procent af befolkningen der har været udsat for tyveri inden for seneste år 1970-2005

Talte for 2005 er foreløbigt og fortløft.

PROCENT DER HAR VÆRET UDSAT FOR KRIMINALITET I 1999

Definition af social kontrol

- Mellem: Specifikke systemers og processers bidrag

Social kontrol omfatter alle de foranstaltninger og forholdsregler, som hindrer eller søger at hindre, at afvigende adfærd og konflikter opstår, og/eller som sigter på tilbageføring af afvigende adfærd og konflikter til adfærd, som er i overensstemmelse med dominerende værdi- og normsystemer → Stanley Milgram

Former for systemer og processer til social kontrol

DEN SOCIALE KONTROLS FORMER

Det grundlæggende spørgsmål: Handling X – hvordan kan/skal vi opfatte og reagere på denne handling – med henblik på at "få den under kontrol"? Dvs. i situationer hvor "vi" ikke opfatter og reagerer på handlingen som "selvkontrolleret" ("normal") – eller "idealiseret" (positivt sanktioneret).

	KONTROLFORMER / REAKTIONSMÅDER			
	REPRESSIV	KOMPENSATORISK	FORLIGS-ORIENTERET	TERAPEUTISK

	KONTROLFORMER / REAKTIONSMÅDER			
	REPRESSIV	KOMPENSATORISK	FORLIGS-ORIENTERET	TERAPEUTISK
Handling ses som...	Kriminalitet	Uheld, utykke	Konflikt	Sygdom, afvigelse
Genstand/fokus	Handling	Den det er gået udover	Relation	Den der har foretaget handlingen
Den der har foretaget handlingen ses som ...	Ond, gerningsperson	Uheldig	Part	Syg
Den handlingen er gået udover ses som ...	Offer	Uheldig, dum, ubetænsom	Part	Uheldig
Middel	Pine	Penge	Plenum	Plaster
Mål	Hævnsfølelse af retfærdighed	Restitution/erstatning	Enighed/konsensus	Normalitet/helbredelse
Rationalitet	Ekspressiv	Instrumentel	Ekspressiv	Instrumentel
Skade	Værdier	Person/personlighed/livssituation	Social/tillidsbrud	Person/personlighed/livssituation
Ansvar	Individuel/gerningsperson	Følles/gruppe/samfund	Delt	Intet

	KONTROLFORMER / REAKTIONSMÅDER			
	REPRESSIV	KOMPENSATORISK	FORLIGS-ORIENTERET	TERAPEUTISK
Institutionel ramme/system	Stat/straffesystem	Marked	Civilsamfundet	Forskellig sociale system og sundhedssystem
Profession	Jurister, betjente	Økonomer, socialrådgivere	Psykologer, mæglere	Læger, socialrådgivere
Statsform	Politistaten	Retsstaten/socialstaten	Retsstaten/den reflektsive stat	Socialstaten
Durkheims samfundstyper	Det lille "traditionelle" uspecialiserede samfund med indbyrdes uafhængige individer. Når "kriminaliteten" er nødvendig (syndebukfunktion). <i>Samt det anomiske samfund.</i>	Det store "moderne" samfund med stor specialisering og indbyrdes gensidig afhængighed. Når "forsoning", skadeformindskelse og genoprettelse er nødvendig. <i>Samt store samfund med defekt arbejdsdeling/specialisering (store grupper af "ubrugelige").</i>		
Sammenhængskraft	Mekanisk solidaritet og social understøtning (ekskluderende reaktioner). <i>Samt det anomiske samfund.</i>	Organisk solidaritet og (social) genoprettelse (inkluderende reaktioner). <i>Samt samfund med fravær af såvel organisk som mekanisk solidaritet.</i>		

Andre opdelinger af social kontrol – særligt med henblik på diskussion af effektivitet

- 1 Reaktiv ~ Præventiv (reaktiv ~ proaktiv?)
 - » Specialpræventiv – Almenpræventiv
- 2 Formel – Uformel
 - » Primær - Sekundær
- 3 Indre ~ Ydre

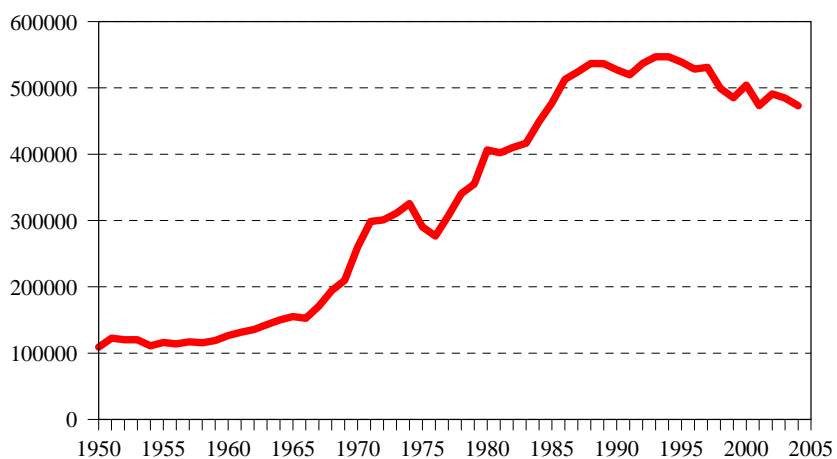
Eksempler på analyser af betydningen af og styrkeforholdet mellem formel og uformel social kontrol

- Kriminalitetsudviklingen i moderne samfund
- Kriminalitetsforskelle mellem moderne samfund

Eksempler på analyser af betydningen af og styrkeforholdet mellem formel og uformel social kontrol

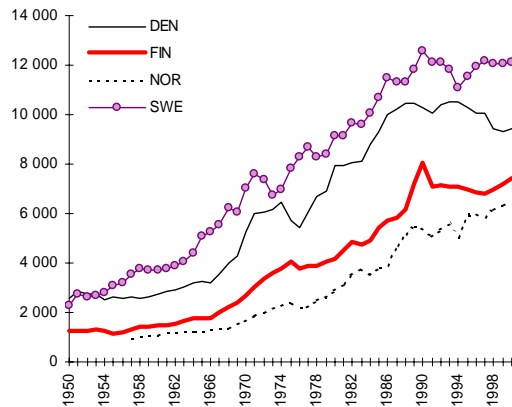
- **Kriminalitetsudviklingen i moderne samfund**
- Kriminalitetsforskelle mellem moderne samfund

Anmeldte straffelovsovertrædelser i Danmark 1950-2004

De nordiske lande

Offences against the criminal code
1950-2000 (/100 000 population)

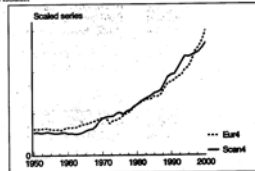
Kilde: Tavio Lappi-Seppala

De nordiske lande og det øvrige Europa

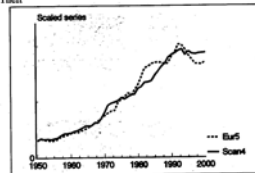
Figure 1. Crime trends (assault and theft reported to the police) in Scandinavia and five western European countries, 1950-2000. Scaled series, per 100,000 population. Source: Westfelt (2001, updated).

EUR4 = England & Wales, France, (West)Germany and the Netherlands;
EUR5 = ditto plus Austria.

Assault

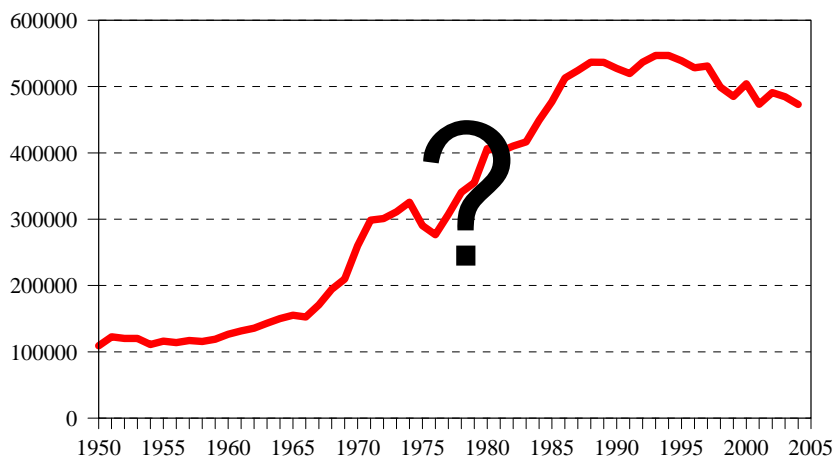

Theft

Kilde: Hanns von Hofer

Anmeldte straffelovsovertrædelser i Danmark 1950-2004

Mulige forklaringer på den almene kriminalitetsudvikling 1950-

- Demografiske (folketal, aldersfordeling m.v.) – Ja
- Registreringspraksis m.v. - Ja
- Anmeldelsestilbøjelighed – Ja

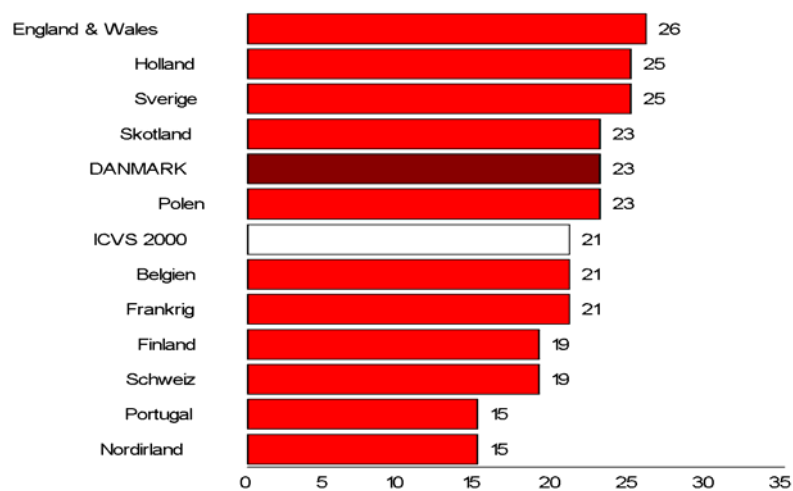
- Formel social kontrol (retshåndhævelsesfaktorer) – Tvivlsomt
- Uformel social kontrol (urbanisering mv.) – Ja
- Situationel kontrol (flere/færre muligheder) – Ja

- Ændrede moralnormer – Ja
- Ungdommens ændrede situation – Ja
- Social udstødning/afstødning (polarisering mv.) - Ja

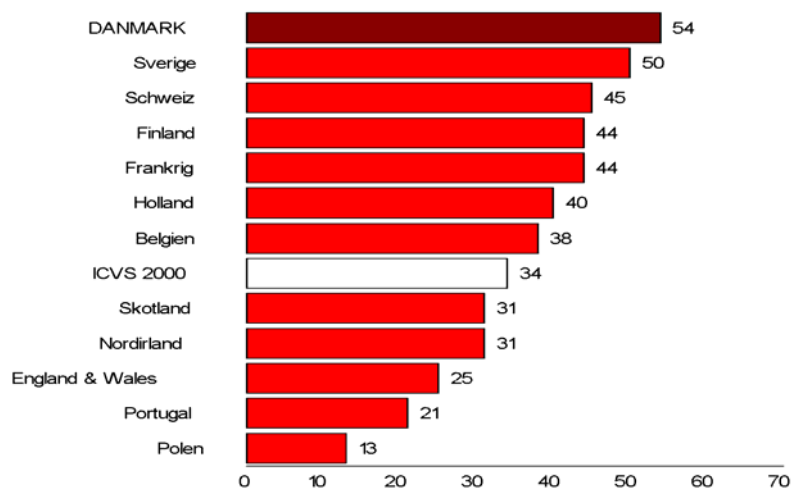
Eksempler på analyser af betydningen af og styrkeforholdet mellem formel og uformel social kontrol

- Kriminalitetsudviklingen i moderne samfund
- **Kriminalitetsforskelle mellem moderne samfund**

PROCENT DER HAR VÆRET UDSAT FOR
KRIMINALITET I 1999

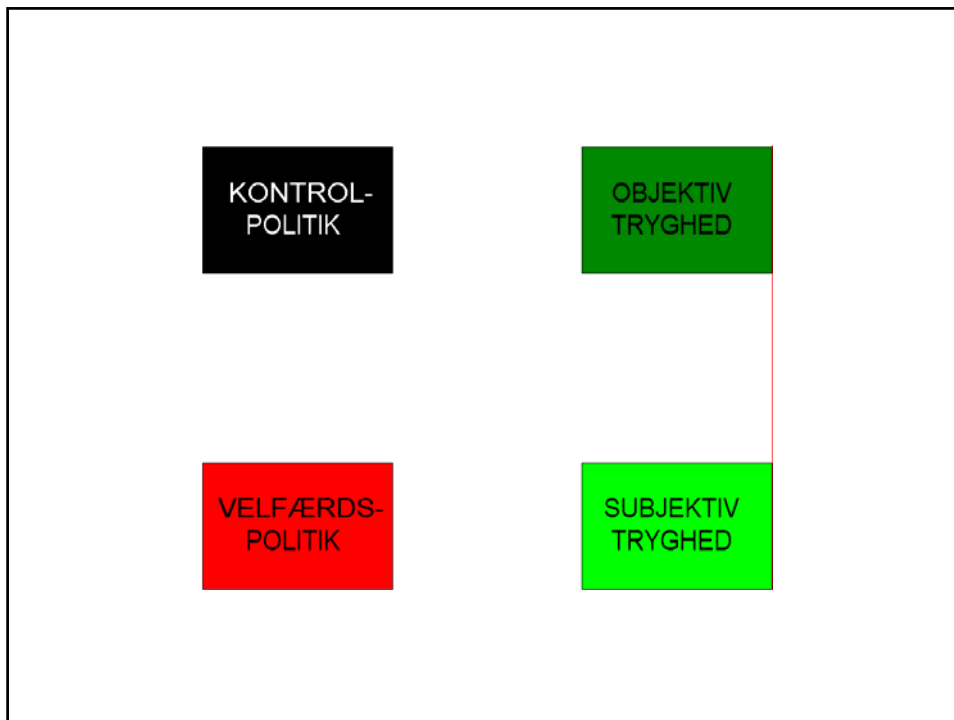

PROCENT DER FØLER SIG MEGET TRYGGE
NÅR DE FÆRDES UDE I DERES LOKALOMRÅDE
EFTER MØRKETS FREMBRUD

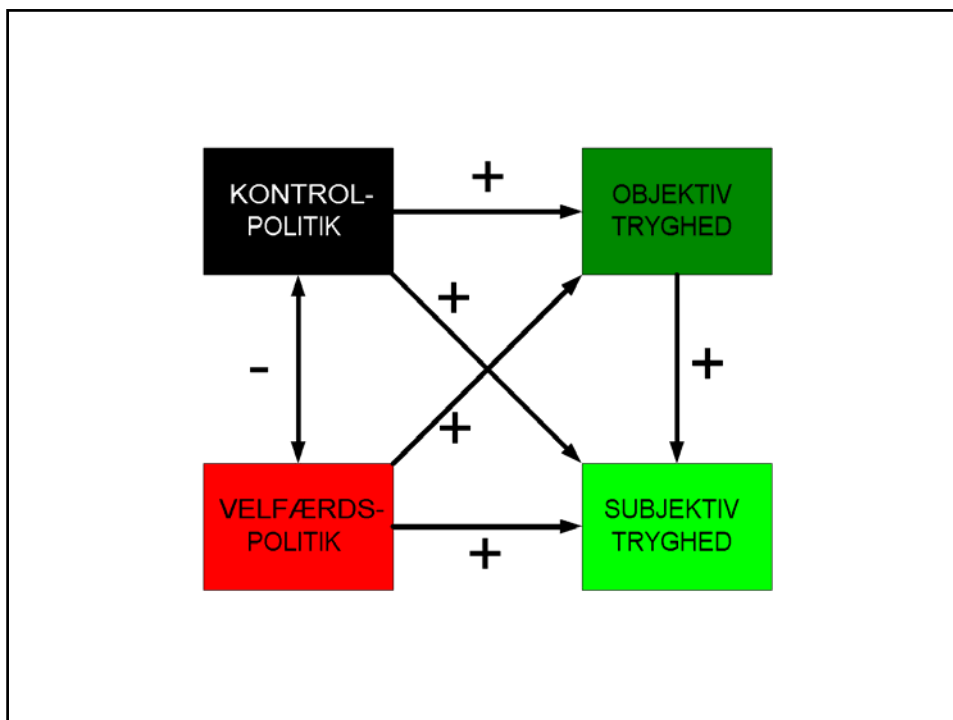

Kontrolpolitik, Velfærdspolitik & Tryghed

Hvordan hænger de sammen?
Der findes mange undersøgelser
på nationalt niveau, men ikke på
internationalt

En common-sense
teori?

METODISKE FORUDSÆTNINGER

- Ensartede oplysninger om de enkelte lande skal være systematisk tilgængelige
- Det er en fordel, at oplysningerne også er tilgængelige over tid, samt at ændringerne i de centrale variable er betydelige
- Der skal være forskel mellem landene på de centrale variable, men gerne lighed på mange andre områder – og ikke for store og omfattende kulturelle forskelle (med mindre det er betydningen af kulturelle forskelle, der undersøges)
- Der må ikke være større forskelle inden for de enkelte lande end der er mellem landene – og i det hele taget bør forskellene inden for det enkelte land være så små som muligt

9 EU-lande

- DK Danmark
- S Sverige
- FIN Finland
- NL Holland
- B Belgien
- UK Storbritannien
- F Frankrig
- E Spanien
- P Portugal

HOMOGENITET OG GYLDIGHED AF UAFHÆNGIGE VARIABLE:

KONTROLPOLITIK måles ved ANTAL INDSATTE PR. 100.000

Valideret mod: Antal indsatte pr. anm. forbrydelse
 Politistyrkens størrelse

VELFÆRDSPOLITIK måles ved SOCIALE BIDRAG PR. INDB:

Valideret mod: Sociale bidrag af BNP
 Gini-indeks

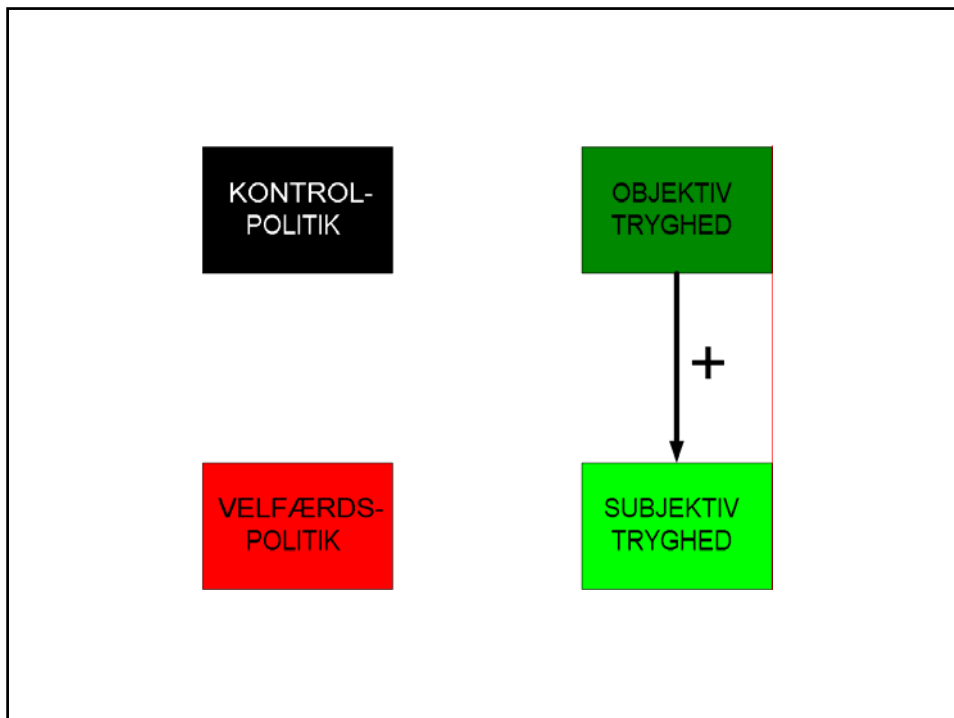
HOMOGENITET OG GYLDIGHED AF UAFHÆNGIGE VARIABLE:

OBJEKTIV TRYGHED måles ved RISIKO FOR ALV. KRIM.

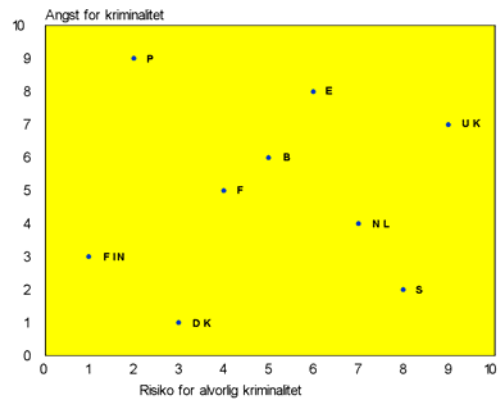
Valideret mod: Korr. mellem enkelte krim. former
 Korr. mellem alder, køn, udd., geogr.

SUBJEKTIV TRYGHED måles ved INDEKS FOR TRYGH: UDE OG INDE

Valideret mod: Korr. mellem ude og inde
 Korr. mellem alder, køn, udd., geogr.

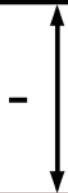

Angst for kriminalitet i forhold til risiko for alvorlig kriminalitet i 9 EU-lande

KONTROL-
POLITIK

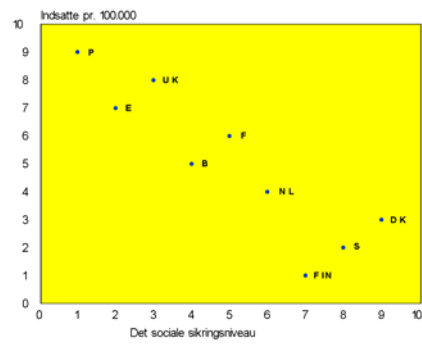
OBJEKTIV
TRYGHED

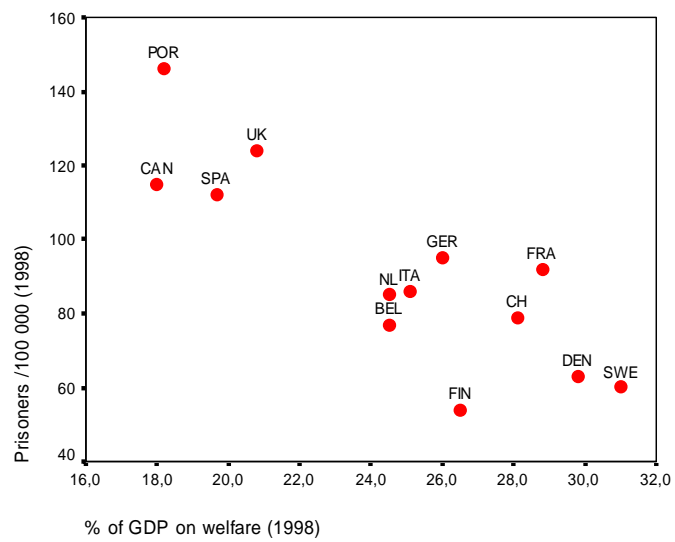
VELFÆRDS-
POLITIK

SUBJEKTIV
TRYGHED

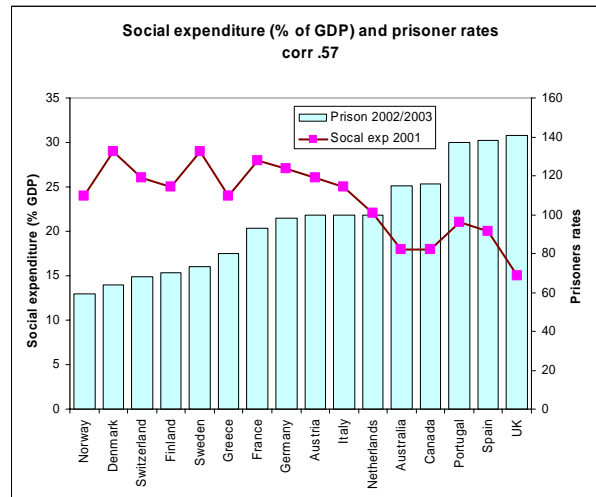
Fangebefolkningens størrelse i forhold til det sociale sikringsniveau i 9 EU-lande

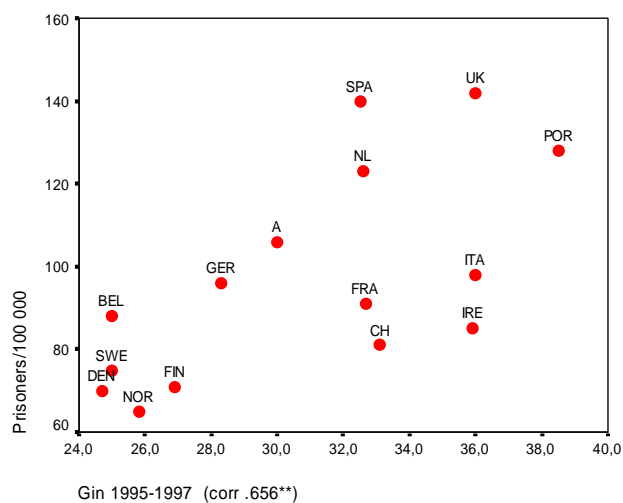
% of GDP spent on welfare and prisoner rates (1998; form Downes&Hansen, forthcoming)

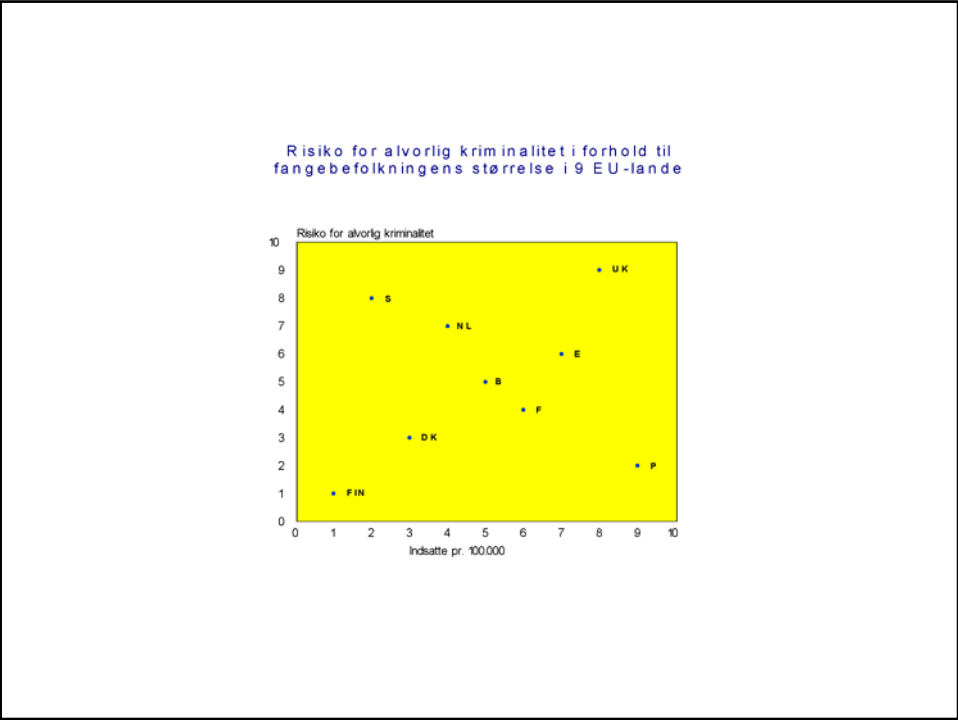
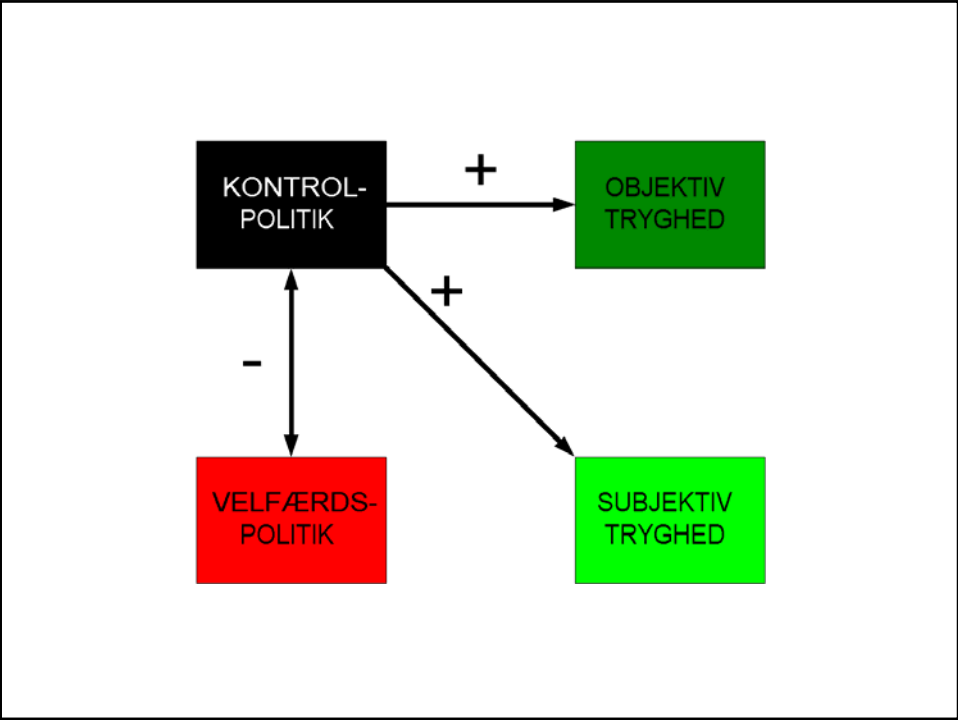

Social expenditure (OECD)

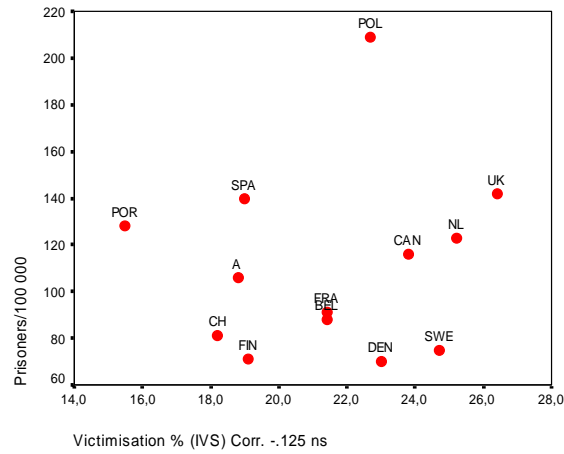

Income equality (GIN)

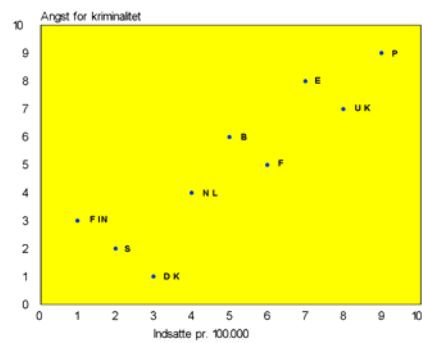

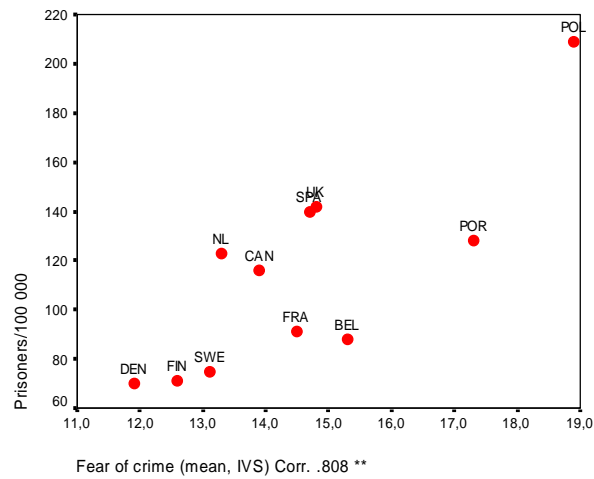
Crime (victim surveys, ICVS)

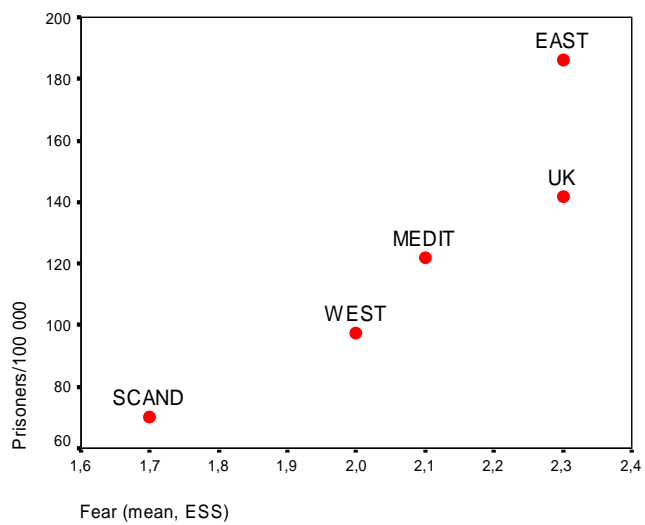
Angst for kriminalitet i forhold til fangebefolkningens størrelse i 9 EU-lande

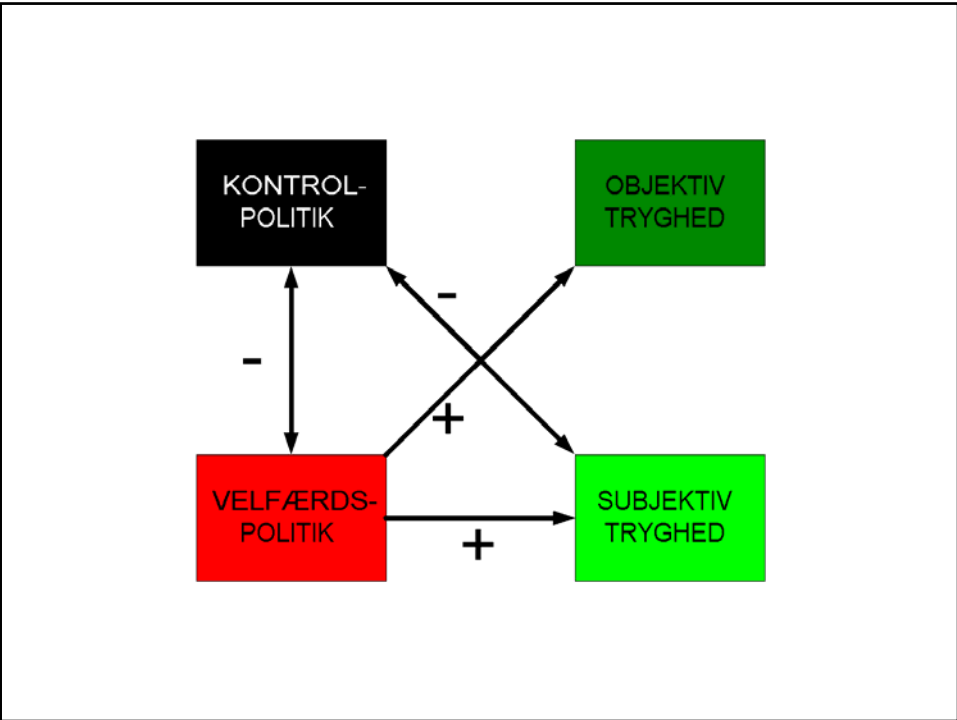
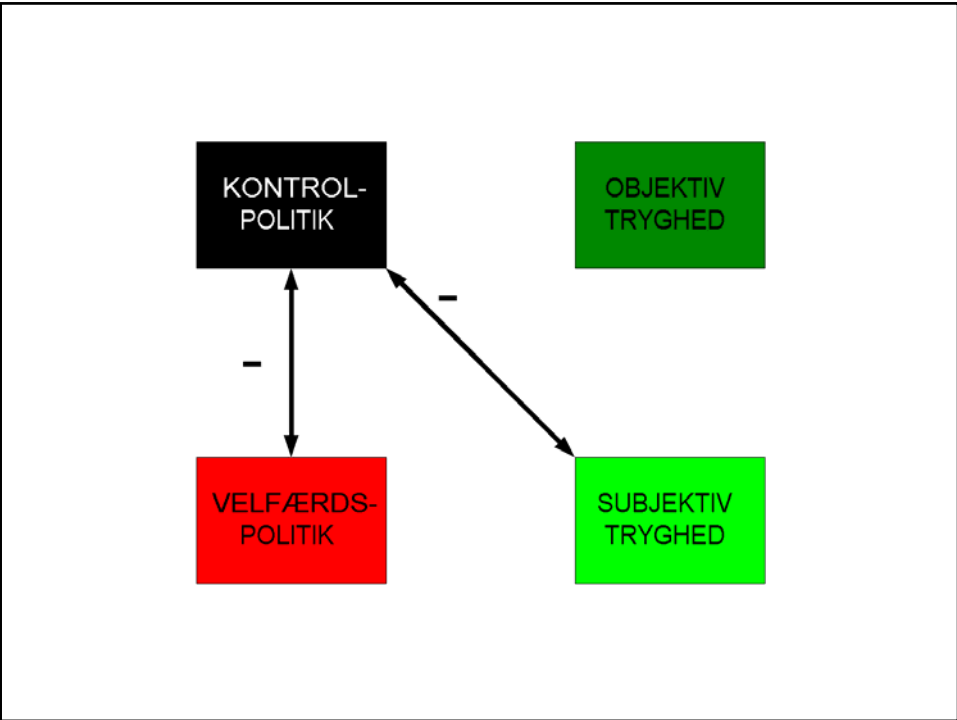

Fear of crime (ICVS)

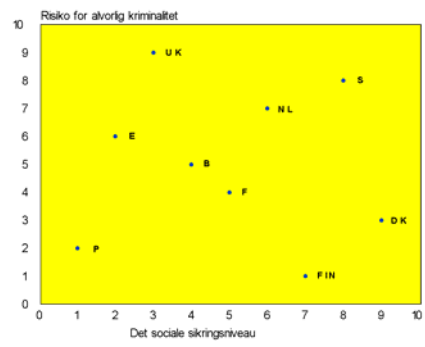

Fear of crime (ESS)

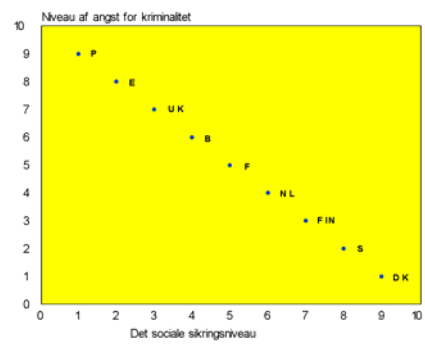

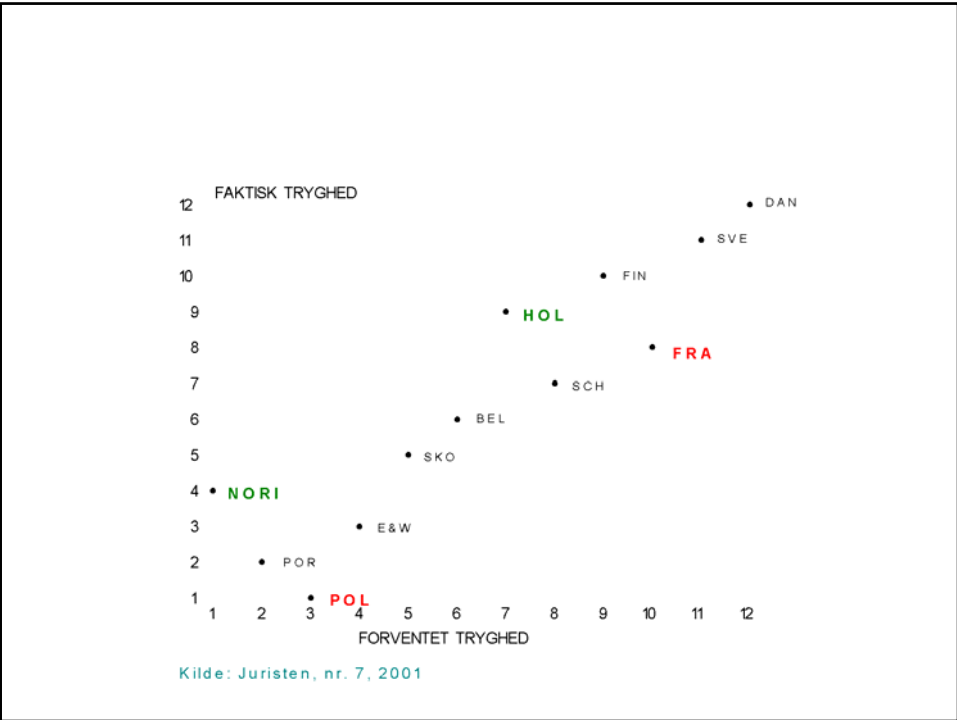
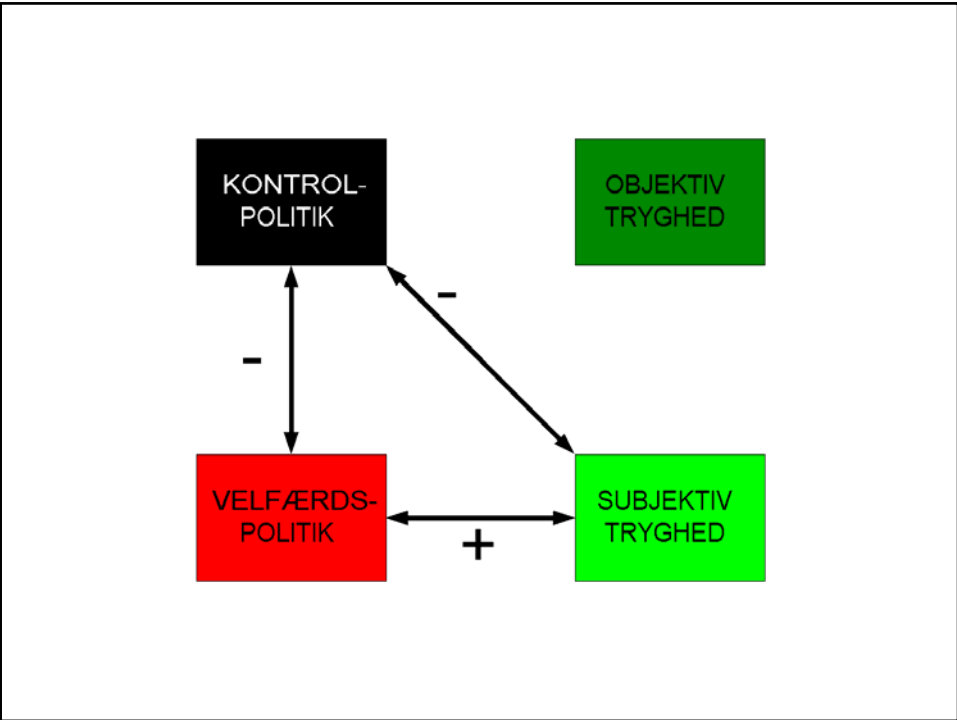

Risiko for alvorlig kriminalitet i forhold til det sociale sikringsniveau i 9 EU-lande

Angst for kriminalitet i forhold til det sociale sikringsniveau i 9 EU-lande

Om specifikke former for kontrol

- Straffesystemet som social kontrol
- Politiets kontroludøvelse
- Uformel social kontrol